

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

6. Nexus Æris, lapidum, laterum Parietis-Spei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

dentia. Firmitas autem illa oritur, tum ex fundamentali-
bus duobus lapidibus, de quibus actum superius, Pro-
missione DEI & Jurejurando divino, quibus nihil po-
test excogitari firmitus: tum ex Nexu indissolubili lapi-
dum, laterum, & æris Parietis ejusdem, de quo modo
inquirendum est.

ARTICVLVS VI.

NEXVS

Æris, Lapidum, Laterum

Parietis Spei.

TAMETSI in Ædificio *as, lapis, lateres* jungantur,
nihilominus nisi interveniat quidpiam, quod fir-
miter copulet, non constituetur ad tutelam idoneus
Parietis, vel murus. Vulgo autem lapides lateresque cal-
ce nectuntur: olim etiam bitumine jungi solebant. Sed
sumptuosissimi Muri, maximè si fiant ex quadrato lapide,
pro juncturâ habent ferrum aut plumbum: in quibus-
dam, quod in stuporem rapit, *Aurum* fuisse adhibitum
invenio. De ferro plumboque constat ex Templo Sa-
lomonis, in quo maximi lapides parietum ferro fuerunt
colligati. Sic enim scribitur I. Paralipon. XXI. *Ferrum plu-
mum ad clavos januarum, & ad commissuras, atque vinculas
preparavit David.* Quod dicitur, *ad juncturas, & commissu-
ras,* simplici voce in originali exprimitur, quam nonnul-
li, *Catenationem* vertunt, sed revera quamcumque con-
juncturam designat, aut colligationem, qualis fuit lapi-
dum in parietibus; quicum sine ullo medio cæmento
copu-

copulati essent, ferreis vinculis intrinsecus cohærebant: exceptis meridionalibus, quos plumbo nexos, ne ferrum australi vento corrumpere suspicatur templi Hierosolymitani illustrator Villalpandus, in architectura profana sacraque versatissimus. De Auro exemplum est in Domo Cyri Perfarum Regis, quam inter septem orbis prodigia numeravit Philostratus libro 2. qui *Auream* vocat: *Æschilus* verò *χρυσείλαβος*, auro fulgentibus compositam. Sed Cassiodorus lib. 15. *Auream* dictam insinuat, quod illigatis auro lapidibus constructa esset: nam Domum eam ait arte prodigâ factam, illigatis auro lapidibus.

JAM verò, Lateres, Lapidesque Parietis Spei, ne quid desit vel ad firmitudinem, vel ornatum, jungit *Ferrum & Aurum*: Ferrum Fortitudinis, Aurum Caritatis. De ferro sunt clarissima illa Prophetæ: (a) *Expecta Dominum, viriliter age, & confortetur cor tuum, & sustine Dominum*. Idem tibi monet universos: *Viriliter agite, & confortetur cor vestrum omnes qui speratis in Domino*. (b) Aureum eorundem vinculum esse Caritatem, habemus ex Paulo Apost. qui idcirco *Caritatem* vocat *Vinculum perfectionis*, id est, perfectissimum & nobilissimum. (c) Denique, satis constat, sine hoc nexu, cumulum operum, quantumvis excellentium, non esse, nisi luteam quandam congeriem. Addo, quod antea me dicere memini; Muros è salis compactos aqua ferruminari, & solidissimè necti. Aqua Symbolum est Sancti Spiritus, & Gratia ejusdem: hac salis Lapides, qui Parietem-Spei constituunt, conglutinantur, firmanturque.

Legendus Joan. Bap. Villalpandus, Tomo 2. par. 2. lib. 4. disp. 4. cap. 60. *Erant (inquit) commissura ita latentes, ut oculis percipi possent, & unus potius lapis è pluribus, quam plura*

(a) Psal. xxvi. 14. (b) Pl. xxx. 25. (c) Ad Coloss. 3. 14.

conjuncti viderentur. Nullum inter eos intercedebat connectendæ
 causa camenti genus: intrinsecus ferreis vinculis (exceptis meri-
 dionalibus, ne australi vento ferrum corrumpetur)
 constringebantur. Consulatur idem Scriptor de Mensuris
 Templi Salomonici, Tomo 2. à pag. 550. Et Pineda de
 rebus Salomonis libro quinto cap. 5. nec non Tirinus in lib. Reg.
 & Paralip. ibidemque Cornelius de Lap.

S E R M O IV.

I N C R U S T A T I O

Parietis Spei.

CONSTRUCTO Pariete, ne rudis maneat, Incrustatione or-
 nari solet: & tribus ferè coriis, seu cutibus obducitur. Prima
 parietis superficiem æquat, auferendo scabritiem; ac vocatur Pri-
 mum Tectorium, vel Crusta: altera colorem aliquem addit:
 postrema demum pictura polit. Simile quid accidit in Pariete-
 Spei.

ARTICULUS I.

T E C T O R I U M

Parietis Spei.

T I M O R D O M I N I .

SPEI Paries obducendus est, tanquam Tectorio pri-
 mo, Timore Domini, qui aufert eminentias præ-
 sumptionis, & explet inanitates pusillanimitatis.

Quarta Pars.

Ll

Cer-